

La sala amb les pintures dels anys seixanta, el període més gloriós en la trajectòria d'Antoni Clavé, llueix de meravella al Museu Can Framis de la Fundació Vila Casas ■ QUIM PUIG

El Museu Can Framis de Barcelona obre el programa de celebració del centenari del naixement de l'artista amb una mostra de pintures de col·leccions particulars

Clavé, l'art de l'instint

Maria Palau
BARCELONA

Dins del seu cap dansaven sempre unes paraules de Le Corbusier: "No és difícil pintar, sinó saber què has de pintar." Antoni Clavé (Barcelona, 1913 - Sant Tropès, 2005) no sabia mai com començar una tela. El guiava l'instint i una energia creativa que el va mantenir viu fins al final. L'home i l'artista van morir al mateix temps en un paratge de somni de la Provença, on es va instal·lar a mitjan anys cinquanta i on va créixer com a pintor fins a assolir els més alts nivells de la reputació internacional. França el va fer gran, molt gran, però tot català

que peregrinava al seu niu de Sant Tropès hi percebia sense forçar-ho el sentiment catalanista de Clavé, nostàlgic de la seva terra des que va emprendre el camí cap a l'exili, l'any 1939.

Des de la seva mort, Catalunya no s'ha portat bé amb Clavé -l'última gran exposició es va fer a la Pedrera... el 1995!-, però enguany, que es compleix el centenari del seu naixement, sembla que part del deute es repararà. De moment, l'Any Clavé l'acaba d'encetar la Fundació Vila Casas amb l'exposició *Clavé, 100 anys*, al Museu Can Framis -només de pintura; hi ha una sola escultura, preciosa, i cap gravat.

La mostra, amb Daniel Giralt-Miracle de comissari, s'ha teixit amb unes 80 obres que han sortit de les cases d'una desena de col·leccionistes catalans, cosa que demostra bé que Clavé ha estat, des que va començar a exposar a Barcelona, a la Sala Gaspar, ja en els foscos anys cinquanta, un geni molt estimat pels amants de l'art del país.

El Clavé dels anys tren-

Després de la guerra es va exiliar a França, on va créixer com a pintor i on va assolir la fama

ta, implicat amb l'esperit de llibertat de la República i cartellista cinematogràfic amb dots renovadors, apareix representat tímidament en un recorregut expositiu que ressegueix les seves passes des que arriba a París -quan aconseguí escapar del camp de concentració- i flirteja amb una nova manera de fer la figuració, "pròxima a un intimisme perfumat de Bonnard i Vuillard", assenyalava el comissari.

Però tot canvia quan coneix Picasso, el 1944, i rep una lliçó de pintura que no oblidarà. L'empremta del geni malagueny serà profunda en la seva pintura, però hi posa una distància, l'angoixa per viure que su-

puren les seves teles. "Clavé va tenir una vida dura: es va exiliar i després va perdre un fill jove. Això va impregnar el seu art de melangia", diu Giralt-Miracle.

Als anys seixanta, Clavé va descobrir el gust de la glòria. La societat parisenca embogia amb els seus reis guerrers pintats "gairé amb força expressivista", exclama el comissari. A Can Framis, la sala *dels seixanta* és meravellosa. Tot i que la sacsejada forta la provoca la paret amb l'últim Clavé, l'artista que amb 80 anys viatja al Japó -on ara s'acaba d'inaugurar un museu de la seva obra- i a Nova York i torna carregat d'energia i noves

idees per avançar en el camí cap a l'abstracció.

L'exposició a Can Framis, oberta fins al 14 de juliol, irradia caràcter en un programa commemoratiu que inclou altres exposicions en galeries (a la mateixa Sala Gaspar, a la Dolors Junyent...) i que tindrà dos actes centrals: el 3 d'abril, l'Ajuntament col·locarà una placa a la casa on va néixer, al carrer Valldonzella, i el 5 d'abril, dia exacte de l'aniversari, se celebrarà un acte acadèmic al Palau de la Generalitat, on no cal oblidar que llueixen els millors Clavé, donats en vida de l'artista. I la gran exposició de l'Any Clavé? Pacència: la promet fer el MNAC, però ja serà l'any que ve. ■